

A Fővárosi Ítéltábla a Kissné dr. Kovács Mária ügyvéd által képviselt felperesnek, a Dávid, Stanka, Szikla Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen tartozás megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. augusztus 31. napján kelt 32.G.40.479/2011/7. számú ítélete ellen a felperes részéről 8. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 250.000 (kettőszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes szállítási szerződést kötött az ...-vel (továbbiakban: megrendelő) 5.000 tonna cementáru szállítására. A szerződés szerint a teljesítés helye a megrendelő telephelye, a felperes az árut a megrendelő telepére szállítja és silójába fejt; a megrendelő vállalta, hogy bankgaranciával biztosítja a vételár-fizetési kötelezettségét.

A felperes a szerződésben vállalt feladatai teljesítéséhez fuvarozóként a ...-t vette igénybe.

Az alperes 2010. január 28. napján a felperes javára bankgaranciát bocsátott ki ... szám alatt. Ebben az alperes visszavonhatatlan kötelezettséget vállalt, hogy maximum 44.000.000 forint összeg erejéig a felperes első írásbeli felszólítására, az alapjogviszony vizsgálata nélkül fizet a felperes részére. Fizetési feltételként

kikötötte a fizetetlen számla és az áru átvételét igazoló szállítólevél másolatának csatolását.

A felperes a 2010. esztendőben 38 darab számlát állított ki a megrendelő részére a szállítási szerződés alapján, összesen 43.940.631 forint összegben, melyeket a megrendelő nem egyenlített ki.

A felperes számlavezető bankjánál 2010. december 14-én kezdeményezte a bankgarancia lehívását 43.940.631 forint összegben. A lehíváshoz csatolta a 38 darab kifizetetlen számlát és a hozzájuk tartozó szállítólevelek másolatát, melyeken az átvevő aláírásánál a ... pecsétje szerepelt olvashatatlan aláírással. A szállítólevélen árufogadóként a megrendelő, fuvarozóként a ... került feltüntetésre.

Az alperes 2010. december 27-én tájékoztatta a felperest, hogy a bankgarancia alapján nem tud fizetni, mert a felperes nem csatolta a lehíváshoz szükséges okmányt, a szállítólevél másolatán nem szerepel az áru megrendelő általi átvételének igazolása.

A felperes kifogásolta az alperes eljárását, hangsúlyozta, hogy a garancialevélben nem volt kikötve, hogy az áru átvételét a megrendelőnek kell igazolnia.

A felperes keresetében kérte 43.940.630 forint és ezen összeg után 2010. december 28. napjától járó, a Ptk. 301/A. §-a szerint meghatározott kamat fizetésére kötelezni az alperest a Ptk. 249. §-a alapján. Kifejtette, hogy az alperes a bankgarancia lehívásakor csatolandó okiratként a fizetetlen számla és az áru átvételét igazoló szállítólevél másolatát jelölte meg.

Fuvarozót kellett igénybe vennie, mert a szállítási szerződés rendelkezései szerint a megrendelő telephelyére kellett szállítania az árut és a silójába kellett fejtenie a cementet. Álláspontja szerint a fentiek miatt a fuvarozó általi átvételt igazoló szállítólevél is megfelel a garanciában foglalt feltételeknek. Hangsúlyozta, hogy a bankgarancia a garancialevelet kiállító alperest is köti, a garancialevélben írt feltételeket nem módosíthatja, és nem jogosult olyan feltételeket állítani az igénybejelentés vizsgálatakor, amelyek a bankgaranciába nem szerepelnek. Előadta, hogy rendelkezésére állnak - sőt már a garancia lehívásának időpontjában is rendelkezésére álltak - a megrendelő általi átvételt igazoló szállítólevelek is, azonban a megrendelő részéről történő aláírás nem volt feltétele a bankgarancia lehívásának, ezért e szállítóleveleket a lehíváskor nem csatolta.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a bankgarancia kibocsátására a felperes által csatolt szállítási szerződés alapján került sor. A felperes az igénybejelentéshez a 38 darab fizetetlen számlát csatolta, azonban a szállítóleveleket kizárólag a fuvarozó, a ... írta alá. Álláspontja szerint az áru átvételének igazolására nyilvánvalóan csak olyan szállítólevél alkalmas, amelyben a megrendelő igazolja az áru átvételét. A felperes által csatolt szállítólevél önmagában csak annyit igazol, hogy a felperes az árut fuvarozás céljából átadta, a megrendelő átvételének igazolása hiányzott a szállítólevelekről, így azok az áru átvételét nem igazolják.

Az elsőfokú bíróság 2011. augusztus 31. napján kelt 32.G.40.479/2011/7. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon

belül fizessen meg az alperesnek 500.000 forint perköltséget. Határozatát azzal indokolta, hogy a Ptk. 249. §-a alapján a bank kötelezettséget vállalhat arra, hogy meghatározott feltételek, így különösen bizonyos esemény beállta vagy elmaradása, illetve okmányok benyújtása esetén és határidőn belül a kedvezményezettnek a megállapított összeghatárig fizetést fog teljesíteni. A perbeli esetben az alperes fizetési bankgaranciát állított ki, ebben utalt a megrendelő és a szállító közötti szállítási szerződésre, és annak ismeretében állította ki a bankgaranciát.

Az elsőfokú bíróság megállapította, mivel az alperes a szállítási szerződésre tekintettel bocsátotta ki a bankgaranciát, kétség sem férhet ahhoz, hogy az áru átvételét a megrendelőnek kell igazolni. Amennyiben az alperes más személy által történő áruátvételt is elismert volna, úgy ezt kellett volna konkrétan rögzíteni a garancialevélben, ennek hiányában az áru átvételének igazolása csak a megrendelőtől származhat.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, az alperes keresete szerinti marasztalását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Korábbi perbeli nyilatkozatait lényegében megismételve hangsúlyozta, hogy a Ptk. 249. §-a alapján a bank fizetési kötelezettsége az általa elvállalt feltételekhez igazodik, a fizetési kötelezettségvállalás valamennyi feltételét a kibocsátott bankgarancia nyilatkozat tartalmazza. A bankgarancia kibocsátásakor az alperesnek módja és lehetősége, illetve kötelezettsége is lett volna az áru megrendelő általi átvételét igazoló szállítólevél másolatának csatolását is előírni, azonban a bankgarancia ilyen előírást nem tartalmazott. Az alperes, mint garantőr bank a fizetési kötelezettség teljesítését csak akkor tagadhatja meg, ha kétséget kizáróan megállapítható, hogy a kedvezményezett csalárd módon kívánja igénybe venni a bankgaranciát.

A bank az általa elvállalt feltételeket egyoldalúan nem módosíthatja, azokat kiterjesztően nem értelmezheti, nem jogosult olyan feltételeket állítani az igény benyújtás vizsgálatakor, amelyek a fizetési bankgaranciában nem szerepelnek, és ilyen feltételekre hivatkozással a bankgarancia teljesítését nem tagadhatja meg.

Kiemelte, hogy azért nem csatolta a megrendelő átvételét igazoló, aláírását is tartalmazó szállítólevelet, mert számára az volt egyértelmű, hogy a bankgarancia szövegének megfelelő igazolást kell benyújtania, azaz az áru átvételét igazoló dokumentumot.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú határozat helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a bankgarancia lehívásának feltétele a jelen esetben a fizetetlen számla, valamint az áru átvételét igazoló szállítólevél másolatának csatolása volt. Jóllehet a bankgarancia szövege expressis verbis nem tartalmazza azt, hogy az átvétel igazolása megrendelő által történjen, azonban a bankgarancia alapjául szolgáló alapjogviszony tükrében erre nem volt szükség, mivel a bankgarancia alapjául szolgáló szerződésben a megrendelőn és a szállítón kívül más, harmadik fél nem volt.

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, hogy az ügyben a lényegi kérdés az volt, hogy csak a megrendelő volt-e jogosult az átvétel igazolására, vagy más is. A bankgarancia alapjául szolgáló kétoldalú és kizárólag a megrendelőt és a szállítót nevesítő szállítási szerződés alapján egyértelmű, hogy az áru átvételét igazoló szállítólevél csak a megrendelő általi átvételt jelentheti. A felperes érvelésével szemben pontosan az valószínű meg a kiterjesztő értelmezést, ha az alapjogviszonyban nevesített megrendelőn kívüli harmadik, a bankgaranciában nem definiált fél nyilatkozata is relevanciával bírna a bankgarancia körében.

A következetes gyakorlata értelmében a garantőr megtagadja a fizetést, ha az okmányok külső megjelenésük alapján nem felelnek meg a bankgaranciában rögzített feltételeknek. Az alperes e kritériumoknak megfelelően járt el. Kizárólag a benyújtott szállítólevelek külső megjelenését vizsgálta, vagyis azt, hogy azok igazolják-e az áru átvételét. Mivel a benyújtott okmányok nem az alapügyletben részes, az áru átvételére jogosult megrendelőtől, hanem harmadik féltől, a fuvarozótól származtak, jogszerűen tagadta meg az alperes a bankgarancia teljesítését.

A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta, és abból helytálló jogi következtetést vont le.

A Ptk. 249.§-a szerint a bank kötelezettséget vállalhat arra, hogy meghatározott feltételek - így különösen bizonyos esemény beállta vagy elmaradása, illetőleg okmányok benyújtása - esetében és határidőn belül a kedvezményezettnek a megállapított összeghatárig fizetést fog teljesíteni.

A bankgaranciában vállalt fizetési kötelezettség teljesítésének feltételeit tehát a bank a garancialevélben határozza meg, a bank fizetési kötelezettsége - az egyéb feltételek teljesülése esetén - kizárólag a bankgaranciában foglalt alaki feltételek igazolása esetén áll fenn.

Jelen ügyben a bank a garancialevélben meghatározott okmányok benyújtása esetére vállalt fizetési kötelezettséget. A fizetés feltételeként meghatározott egyik okmány az áru átvételét igazoló szállítólevél másolata volt. A perben az volt az eldöntendő kérdés, hogy a garancia lehívására a bankgarancia levélben meghatározott alaki feltételeknek megfelelően került-e sor, a felperes által benyújtott szállítólevél másolat megfelelt-e a garancialevélben írt feltételeknek, alkalmas-e az áruátvétel igazolására.

A bankgarancia a megrendelő vételár-fizetési kötelezettségét biztosította. A szállítási szerződés alapján a vételár akkor jár, ha a szállító szerződésszerűen teljesít, és a megrendelő átveszi az árut. Az áru átvétele fogalmilag kizárólag a megrendelő által történhet, kizárólag a megrendelő által aláírt szállítólevél igazolja az áru átvételét. Ebből következően a garancialevélben foglaltak szerint az áru átvételét igazoló szállítólevélnek egyértelműen és nyilvánvalóan csakis a

megrendelő által aláírt szállítólevél tekinthető. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 207.§-ában foglaltaknak megfelelően, helytállóan értelmezte a bankgarancia nyilatkozatban foglaltakat.

Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy az árunak a felperes által megbízott fuvarozó részére történt átadása, illetve a fuvarozó által aláírt szállítólevél csupán azt igazolja, hogy a felperes átadta saját megbízottja részére az árut annak érdekében, hogy azt a megrendelő telephelyére szállítsa. Az áru fuvarozó részére történő átadása ugyanakkor még nem jelenti a szerződés teljesítését, ezért a fuvarozó által aláírt szállítólevél az áru átvételének - a teljesítés megtörténtének - igazolására nem alkalmas, az alperes ezért jogosan tagadta meg a bankgarancia teljesítését.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - az indokolás fenti kiegészítésével - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte az alperes 32/2003 (VIII. 22) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alkalmazásával az elvégzett ügyvédi tevékenységre figyelemmel, mérsékelt összegben megállapított, az általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2012. március 27.

. Felker László s. k.,

mb. tanácselnök

Dr. Csányi Terézia Katalin s. k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,
bíró